

Asiantuntijalausunto:

HE 106/2009 vp laiksi ampuma-aselain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta sekä kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Lausunnonantaja:

Suomussalmen Urheiluampujat ry.
Koulukatu 4 A 11
89600 Suomussalmi

Suomussalmen Urheiluampujat ry on vuonna 1966 perustettu urheiluammuntayhdistys, joka kuuluu jäsenenä mm. Suomen Ampumaurheiluliitto ry:hyn ja Suomen Metsästäjäliitto ry:hyn. Toiminta-aikanaan yhdistyksen jäsenet ovat saavuttaneet yhden olympiahopean, kaksi MM-mitalia, kolme EM-mitalia, 102 SM-mitalia, 549 PSM – mitalia, ja 1417 Pm - / ALM – mitalia, yhteensä 2074 kappaletta 44 vuoden aikana. Yhdistyksellä on käytössä kaksi erillistä ampumarata-aluetta Suomussalmen kunnassa.

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Yhdistyksen kannalta käsittelemme lakiesityksen HE 106/2009 kohtia;

1. 45 § 1 mom. kohtaa jossa vaaditaan yhdistyksen jäsenyyttä luvan ehtona ja yhdistyksen ampuma-asekouluttajan toimintaa yhdistyksessä
2. lakiesityksen 45 § viimeistä momenttia ja asetuksen 44d § jossa mainitaan aktiivinen ampumaurheilu ja harrastus
3. lakiesityksen 45d §, Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyminen
4. lakiesityksen 53§, Hallussapitoluvan voimassaoloaika ja lupaehdot
5. lakiesityksen 53a §, Harrastuksen jatkumisen osoittaminen
6. Esitys sisäasiainministeriön poliisilaitoksille annettavasta toimintaohjeiden muuttamisesta hallussapitolupaa haettaessa 1. kerran

1.

Lakiesityksen 45 § 1 mom. sanotaan . *Hankkimislupa ampumaurheilussa ja -harrastuksessa käytettävää 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä on yhdistyslain (503/1989) 4 §:ssä tarkoitettun luvan saaneen yhdistyksen jäsen ja esittää yhdistyksen ampuma-asekouluttajan antaman todistuksen harrastuksestaan, jonka on oltava jatkunut aktiivisesti vähintään kaksi vuotta.*

ESITYS:

Poistetaan alla mainittu 45§ 1 mom. kohta kokonaisuudessaan

Hankkimislupa ampumaurheilussa ja -harrastuksessa käytettävää 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä on yhdistyslain (503/1989) 4 §:ssä tarkoitettun luvan saaneen yhdistyksen jäsen.

KORVAAVA LAKIESITYS 45 § 1 mom.:

Hankkimislupa ampumaurheilussa ja -harrastuksessa käytettävää 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten voidaan antaa luonnolliselle henkilölle.

PERUSTELU:

Lakiesityksessä vaaditaan hakijan kuulumista yhdistykseen luvan saamisen ehtona. Mikäli lakiesitys toteutuu esitetystä muodosta se rikkoo yhdistyslain perusoikeutta, yhdistymisvapautta kanssa sekä perustuslain 13 § 2. mom. kanssa.

Toisin päin ajatellen yhdistyksien olisi (pakosta) otettava jäsenikseen henkilöt , jotka haluavat saada koulutusta käsiaseisiin. Kuitenkin yhdistys voi päättää yhdistyslain

mukaan ottaako se henkilön yhdistyksen jäseneksi vai ei.

Lakiesitys tulee aiheuttamaan ongelmia mm. tilanteissa joissa paikkakunnalla ei ole kuin yksi pistoolilajeja harjoitettava yhdistys. Mikä on yhdistyksen vapaus tällöin ottaa uusia jäseniä, tai olla ottamatta ?

Yhdistykseen kuulumisen tulee olla edelleen hakijan vapaaehtoisesti päätettävänä asiana, kuulumisen yhdistykseen voi olla poliisilaitoksen lupahakuprosessissa ainoastaan puoltavana tekijänä mutta ei muuna.

Normaalisti lähes 100 % uusista hakijoista haluaa liittyä siihen ampumaseuraan (yhdistykseen) jonka ratoja he käyttävät harjoittelussaan.

1.2

ESITYS:

Lakiesityksestä 45 § 1 mom. poistetaan kohta " ja esittää **yhdistyksen ampumasekouluttajan** antaman todistuksen harrastuksestaan, jonka on oltava jatkunut aktiivisesti vähintään kaksi vuotta

KORVAAVA LAKIESITYS:

" ja esittää **yhdistyksen antaman tai muun luotettavan todistuksen** harrastuksestaan, jonka on oltava jatkunut aktiivisesti vähintään kaksi vuotta."

PERUSTELU:

Yhdistyslain 6 luvun 35 § mukaan yhdistystä edustaa vain yhdistyksen hallitus, lakiesitys antaisi yhdistyslaista poiketen automaattisesti ampumasekouluttajalle yhdistyksen nimenkirjoitusoikeuden sekä oikeuden edustaa yhdistystä maksimissaan 10 vuotta.

Oikeus olisi huomattavasti suurempi verrattuna yhdistyksen hallituksen jäseniin, jotka valitaan joka toinen vuosi tai puheenjohtajaan joka valitaan joka vuosi.

Yhdistyslaissa vain hallituksen puheenjohtajalla on automaattisesti oikeus kirjoittaa yhdistyksen nimi (YL 6 luku 36 § 1 mom.)

Lisäksi, koska yhdistykseen kuulumista ei Perustuslain 13 § 2. mom. mukaan voida vaatia, on myös muu luotettava selvitys hyväksyttävä harrastuksen aktiiviseksi todentamiseksi.

On myös huomattava, että kaikissa ammutayhdistyksissä ei ole virallisissa lajivalikoimissa kaikkia lajeja. Mikäli joku kilpailija harjoittelee tai kilpailee omien harjoitusmahdollisuuksiensa puitteissa lajia, johon ei paikkakunnalla toimivien ammutayhdistyksiä puitteissa ole mahdollisuutta, on tällöin luotettava selvitys harrastuksen aktiivisuudesta katsottava riittäväksi. Luotettavana selvityksenä tulee pitää harrastajan itsensä pitämää päiväkirjaa johon voi kirjata harrastekerrat, kilpailumatkat, harjoituksissa käytetyt patruunamäärät ja niiden ostot ym. Sisäasiainministeriön tulee ohjeistaa poliisilaitokset yhtenevillä ohjeilla em. päiväkirjan vaatimuksista.

Esimerkkinä; Suomussalmen Urheiluampujien kannalta Pohjois-Suomen läänin alueella siluettiammunta, jota virallisena lajina harrastetaan jossakin määrin Torniossa , toiseksi lähin paikka on Kuopio. Tornioon on matkaa 300 km ja Kuopioon 350 km. Suomussalmella ei ole virallista siluettirataa, mutta yhdistyksen jäseniä harjoittelee ja kilpailee em. lajissa. Yhdistyksemme järjestää jäsenilleen harjoitus- ja kilpailumahdollisuudet vain niissä lajeissa, joihin sillä on taloudelliset, materiaaliset ja koulutukselliset mahdollisuudet. Nämä lajit päätetään vuosittain yhdistyksen kevätkokouksessa, talous- ja toimintasuunnitelmaa päätettäessä Siluettiammunta ei kuulu tällä hetkellä yhdistyksen virallisiin lajeihin.

2.

Lakiesityksen 45 §, viimeinen momentti ja asetuksen 44 d §

" Ampumaurheilu on aktiivista, jos kyseessä on jonkin ampumaurheilulajin harjoittelu, kilpaileminen. Kilpailun toimihenkilönä toimiminen, valmentaminen tai kouluttaminen ampumaseen käyttöön.

ESITYS LISÄYKSEKSI:

" Ampumaurheilu on aktiivista, jos kyseessä on jonkin ampumaurheilulajin harjoittelu, kilpaileminen. kilpailun toimihenkilönä toimiminen, **yhdistyksen toimihenkilönä toimiminen**, valmentaminen tai kouluttaminen ampuma-aseen käyttöön."

Sama lisäys tulee myös asetuksen 44 d §.

PERUSTELU:

Yhdistyksen toimihenkilöt (yleensä yhdistyksen hallituksen muodostavat henkilöt, asevastaavat ,kokousedustajat, alue- ja muiden jaostojen edustajat jne.) ovat aktiivisimpia harrastajia, mutta myös ammuntaurheilun kannalta ehken jo aktiivivaiheen taaksejättäneitä. Tämä erittäin sitoutunut ja tärkeä aktiivisuus on otettava myös huomioon. Yhdistyksien toimihenkilöt ovat tekemässä ja kehittämässä ampumaurheilua koko toimintavuoden ajan, yhdistyksen jäsenet yleensä vain aktiivisen ammutakauden ajan.

3.

Lakiesityksen 45d §, Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyminen sekä; Muut alla mainitut edellä mainittuun lakiin kohdistuvat lainkohdat.

ESITYS:

1. Lakiesityksen **45 d §** poistetaan lakiesityksestä kokonaisuudessaan tarpeettomana.
2. Poistetaan kokonaisuudessa lakiesityksen **67b §, Ampuma-asekouluttajalle annettun hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen.**
3. Lakiesityksen **69 §, Varoitus.**
Poistetaan kyseisestä lakikohdan 1 mom. lause " ampuma-asekouluttajalle" sekä toinen momentti kokonaisuudessaan.(2. mom *Sisäasiainministeriön on ilmoitettava ampuma-asekouluttajalle annetusta varoituksesta ampuma-asekouluttajan kotikunnan poliisilaitokselle ja kouluttajaksi hyväksyntää hakeneelle yhdistykselle.*)

PERUSTELU:

Yhdistyslain 6 luvun 35 § mukaan yhdistystä edustaa vain yhdistyksen hallitus. Lakiesityksessä ampuma-asekouluttajan tehtävänä on antaa lausuntoja yhdistyksen jäsenistä; kaksi vuotta koulutettavana olleista sekä myös viiden vuoden välein yhdistyksen muista jäsenistä. Lakiesityksessä yhdistyksen ampuma-asekouluttajalle annetaan automaattisesti yhdistyksen edustamis- ja lausunnonantamisoikeus sekä yhdistyksen nimenkirjoitusoikeus. Katsomme, että lausunnot yhdistyksen jäsenistä viranomaisille ovat vain yhdistyksen hallitukselle kuuluva oikeus. Yhdistyksen hallituksen toimivalta on määritelty yhdistyslaissa.

Miksi yleensä on esitetty ampuma-asekouluttajaa ? Onko lakiesitystä tehdessä ollut niin suuri epäluulo Suomessa kymmeniä vuosia ampumaurheilua järjestäneitä yhdistyksiä ja niiden hallituksia kohtaan, että on ollut tarve esittää sisäasiainministeriö asettamaan yhdistyksien sisälle palkaton isäntärenki valvomaan ja raportoimaan yhdistyksen jäsenistä poliisilaitoksille suuremmilla valtuuksilla kuin yhdistyksen hallituksella on ?

Lain perusteluissa (45 d §) lisäksi mainitaan epämääräisesti " *Siitä miten kouluttaja keräisi aktiivisuutta koskevat tiedot todistuksen antamisen pohjaksi säädettäisiin tarkemmin alemmanasteisilla säädöksillä* ".

Mitään alemmanasteisia säädöksiä ei ole esitetty, siis sisäasiainministeriölle, kuin myös ampuma-asekouluttajalle annettaisiin täten lähes vapaat kädet suunnitella mitä tahansa. Saman lainkohdan perusteluissa on hyvin selventävä lause, mitä lainlaatija on hakenut halutessaan ampuma-asekouluttajia yhdistyksiin. Lause kuuluu " *Toisaalta lupaviranomaisena toimiva sisäasiainministeriö saisi ajanmukaista tietoa siitä, mitä yhdistystasolla tapahtuu* ". Käytännössä tämä tarkoittaa sitä että sisäministeriöllä on silmät ja korvat yhdistyksien sisällä, koska tiedon keruu ei ole näköjään suinkaan laissa tarkoitettuja ilmoituksia vaan " *ajanmukaista*", tarkoittaa siis reaaliaikaista yhdistysten toiminnasta raportoimista ja seuraamista. Tuntuuapa hyvinkin että aselain valmistelijan huoneessa on vaeltanut punaisen Valpon haamu. Mitä ja kenen intressejä yhdistysten reaaliaikainen seuraaminen palvelee?

Lisäksi on huomattava että mikäli 45d § hyväksytään, on yhdistyksien pakko valita ampuma-asekouluttaja tai -kouluttaja, koska;

- ilman yhdistyksen ampuma-asekouluttajaa yhdistyksen jäsenistä ei voi tehdä 45§ 1 mom. mukaisia ilmoituksia aktiivisesta harrastuksesta, josta taasen on seurauksena;
- että yhdistyksen pistooli ja revolveriampujat joutuvat joko luopumaan aseistaan, koska he eivät saa virallista mahdollisuutta ilmoitukseen, jonka voi tehdä lakiesityksen mukaan vain ampuma-asekouluttaja tai;
- yhdistyksen jäsenien on etsittävä joko samalta paikkakunnalta tai toiselta paikkakunnalta yhdistys jossa on ampuma-asekouluttaja ja siirryttävä toisen yhdistyksen jäseniksi.

Edellä mainittujen syiden perusteella vaatimus ampuma-asekouluttajista yhdistyksissä asettaa yhdistykset erittäin hankalaan tilanteeseen, jossa yhdistyksen sisällä on sisäministeriön ja poliisihallituksen poliitrukki tai jopa useampia.

Lisäksi on todennäköistä että ampuma-asekouluttajiksi ei ole suuria määriä halukkaita, tehtävän poliittisen luonteen, sitovuuden ja vastuun vuoksi.

Kaikilla yhdistyksillä on hallitukset, jotka ovat hoitaneet yhdistyksiä kymmeniä vuosia, ja jotka voivat yksinkertaisesti hoitaa muiden asioiden ohessa myös tarvittavat ilmoitukset yhdistyksen jäsenistä. Yhdistysten toiminta Suomessa ei ole salaseuratoimintaa. Mikäli sisäministeriö haluaa ajantasaista tietoa, se voi pyytää tietoja yhdistysten hallituksilta.

Ampuma-asekouluttajan asemaa on tarkasteltava myös muilta puolilta:

1. Mikä on ampuma-asekouluttajaksi haluavan ihmisen motiivi yhdistyksessä ? Onko se aseman mukanaan tuoma diktatuurinen valta yli jäsenistön ja yhdistyksen hallituksen vai pelkkä pyyteeton halu palvella muita harrastajia ?
2. Kestääkö ampuma-asekouluttaja asemansa mukanaan tuomat paineet ja sitovuuden, sekä onko *yhdistyksissä yleensä halukkaita henkilöitä ampuma-asekouluttajiksi ?*

Voidaan yksinkertaisesti ajatella että ampuma-asekouluttajan pyydetään antamaan lausuntoja harrastuksen aktiivisuudesta erilaisin perustein ja jopa rajatapauksessa painostaen antamaan sopiva lausunto.

Muotoutuuko yhdistykseen ampuma- asekokouluttajien ympärille " hyvä veli verkosto" jonka jäsenet ovat eri asemassa muihin yhdistyksen jäseniin ja aiheuttaako tämä eripuraa myöhemmin yhdistysten sisällä ?

Lisäksi ampuma-asekouluttajan lausunnolla, kuin myös sen puuttumisella (yhdistyksellä ei ole ampuma-asekouluttajaa) voi olla vaikutus tavallisen ammunnanharrastajan omaisuuteen. Todennäköisesti syntyy tilanteita, joissa tavallisen harrastajan ampuma-aselupia pyritään peruuttamaan puutteellisen lausunnon, lausunnon unohtamisen tai sen puuttumisen vuoksi.

Lisäksi yhdistyksissä, joissa on useita eri ammuntaalajeja tulisi olla vähintään yksi ampuma-asekouluttaja per laji.

Ja, lain perusteluissa (45 d §) ei lainvalmistelijan mielikuvitus ole kyennyt ratkaisemaan tilannetta, missä yhdistyksen jäseniä on ympäri Suomea, miten heitäkin valvotaan.

Lain perusteluissa päinvastoin rajoitetaan ampuma-asekouluttajan toimintaa " *Ehtoja tai rajoituksia voisi olla tarkoituksenmukaista asettaa esimerkiksi silloin kun yhdistyksen toiminta on alueellisesti tai lajimääriltään niin laajaa että olisi tarkoituksenmukaista rajata kouluttajan oikeuksia antaa todistuksia vain tietyille radalla tai tiettyihin yhdistyksen toimintaan kuuluviin lajeihin.*"

Muun muassa Suomussalmen Urheiluampujat ry:llä on jäseniä ympäri Suomea.

3. Onko ampuma-asekouluttaja pätevä ja tasapuolinen arvioimaan erilaisia ihmisiä ? Arvioimiseen voi vaikuttaa arvioijan ikä, sukupuoli, yleinen elämäkatsomus, koulutus, koulutettavien ominaisuudet ja ikäryhmälle ominaiset tavat, pukeutuminen ym. seikat jotka voivat poiketa kouluttajan näkemyksistä ja omista arvoista. Tavallisilta ihmisiltä ei voida vaatia psykologista silmää, jolla voidaan tehdä arvio

toisesta ihmisestä ilman ammattikoulutusta.

Ja mielenkiintoinen kysymys on, *mitä tietoja ampuma-asekouluttajan olisi tulevaisuudessa kerättävä sisäministeriölle ?*

4. Tuleeko ampuma-asekouluttajasta myös ainoa syntipukki, jos ampuma-asekouluttajan kouluttama henkilö syöllistyy henki- tai muuhun aseella tapahtuvaan rikokseen ?

On hyvin todennäköistä jos tulevaisuudessa tapahtuu Jokelan tai Kauhavan tyyppinen henkirikos, pesevät poliitikot ja lupaviranomaiset kätensä asiassa koska aselaki on *"valmisteltu huolellisesti kaikki mahdolliset seikat huomioon ottaen"*.

Median kohteeksi jää vain ilman minkään organisaation tai koulutuksen antamaa tukea tavallinen kansalainen, ampuma-asekouluttaja , jonka media repii sivuillaan henkisesti palasiksi.

Samalla mukaan vedetään median toimesta myös ko. henkilön lähiomaiset ja sukulaiset.

YHTEENVETO EDELLISESTÄ:

Yhdistyksen lausunnot jäsenistään ovat selkeästi yhdistyksen hallituksille kuuluva tehtävä.

Hallitukset kokoavat tiedot yhdistyksen toimintayksiköistä (jaoksista) itse parhaaksi katsomallaan tavalla, lajittelevat tiedot sekä toimittavat tiedot koosteena edelleen yhdistyksen toimipaikan poliisin lupayksikölle.

Sisäministeriön tulee ohjeistaa kaikki poliisilaitokset yhtenäisillä ohjeilla, mitä edellä mainittu ilmoitus tulee sisältää, tieto vaadittavista ohjeista tulee toimittaa yhdistyksille. Ilmoituksen vaatimuksen ja sisällön tulee sisällöltään olla Henkilörekisterilain 523/99 mukainen.

Ampuma-asekouluttajia ei yhdistyksissä tarvita.

4.

Lakiesityksen 53§, Hallussapitoluvan voimassaoloaika ja lupaehdot

ESITYS:

Lakiesityksen 53 §:ään seuraava lisäys (vahvennettu teksti):

Hallussapitolupa 15 vuotta vaan ei 18 vuotta täyttäneen, luvanhaltijan huollettavana olevan henkilön hallussapidettäväksi tarkoitetun haulikon, yhdistelmäaseen, kiväärin tai pienoiskiväärin säilyttämistä ja kuljettamista varten, annetaan määräajaksi, joka päättyy viimeistään nuorimman rinnakkaisluvanhaltijan täyttäessä 19 vuotta,

sekä 6§ 4-7 kohdassa tarkoitettuja aseita koskeva hallussapitolupa 15 vuotta vaan ei 20 vuotta täyttäneen, luvanhaltijan huollettavana olevan henkilön käyttöön tarkoitetun 6§ 4-7 kohdassa tarkoitetun aseiden säilyttämistä ja kuljettamista varten, annetaan määräajaksi, joka päättyy viimeistään kyseisen henkilön täyttäessä 21 vuotta.

PERUSTELU: Ammuntaurheilun perusta luodaan hyvällä juniorikoulutuksella. Mikäli junioriampujalla ei ole kotona huoltajan (esim. isän tai äidin) nimissä asetta, jolla harjoitella, on peli menetetty. Jos harjoittelu pystytään aloittamaan lajiin kuuluvalla aseella vasta 20-vuotiaana, ovat saman ikäluokan nuoret maailmalla jo karanneet tavoittamattomiin.

Ilmapistoolilla tuskin pystyy kaikkia lajeja korvaavasti harjoittelemaan, kuten on esitetty.

Esitetyllä lisäyksellä, joka koskee käsiaseita, pystyttäisiin varmistamaan myös juniori-ikäisten valmennusta omalla aseella aina siihen saakka kun he voivat hakea itse hallussapitolupaa.

5.

Lakiesityksen 53a § , Harrastuksen jatkumisen osoittaminen.

ESITYS:

Poistetaan 53a §:stä kohta ") *ampuma-asekouluttajan* antama todistus ampumaurheilun ja -harrastuksen aktiivisesta harrastamisesta" ja korvataan se seuraavasti;

UUSI LAKITEKSTI:

) *yhdistyksen* antama todistus tai muu luotettava selvitys ampumaurheilun ja -harrastuksen aktiivisesta harrastamisesta;

PERUSTELU: Perustuslaki 13 § 2. mom. Ei voida vaatia kuulumista yhdistykseen. Yhdistyksen antama todistus tai muu luotettava selvitys aktiivisesta harrastamisesta tulee antaa viiden vuoden välein, kaikista luvanhaltijan ampuma-aselain 6§ 4-7 kohdissa tarkoitetuista aseista *yhdellä kertaa, riippumatta siitä milloin hallussapitolupa millekin aseelle on annettu*. On epätarkoituksenmukaista kuormittaa poliisilaitosta ja yhdistyksiä jatkuvilla lupailmoituksilla. Järkevää on laskea viisi vuotta eteenpäin ampuma-aselain voimaantulosta ja tehdä kaikista luvansaajista kerralla ilmoitus ja uudelleen viiden vuoden päästä jne. Ensimmäisen käsiaseen hallussapitolupaa hakevalle sovelletaan kuitenkin todistuksen tai muun luotettavan selvityksen antamisessa kahden vuoden ensimmäistä määräaikaa.

6.

Esitys Sisäasiainministeriön poliisilaitoksille annettavasta toimintaohjeiden muuttamisesta hallussapitolupaa haettaessa 1. kerran

ALUSTUS:

Esityksessä uudeksi ampuma-aseiksi HE 106/2009 vaaditaan luvanhakijalta (olipa lupia ko. henkilöllä tätä ennen tai ei) kahden vuoden harjoittelua yhdistyksen ohjauksessa ennen varsinaisen hallussapitolupahakemuksen jättämistä lupaviranomaiselle, **jonka jälkeen lupaviranomaiset alkavat harkita mahdollista hallussapitoluvan myöntämistä**.

Yhdistyksien kannalta on aivan turhaa tehdä koulutustyötä henkilöille, jotka eivät kahden vuoden koulutuksen jälkeen saa hallussapitolupaa viranomaisilta jonkin syyn takia, **joka on ollut viranomaisten tiedossa jo koulutusta aloitettaessa**.

Yhdistyksen kannalta on myös turhaa kouluttaa samaa henkilöä uudelleen ja uudelleen, mikäli hän hankkii käsiaseita useampia eri ammuntilajeja tai yhden lajin eri luokkia varten. Lakiesitys vaatii joka aseelle kahden vuoden koulutuksen ennen hallussapitoluvan saamista. Yhdistyksen kannalta on selkeintä antaa henkilölle kerran koulutus käsiaseeseen (kaksi vuotta), tämä koulutus kattaa kaikki henkilön myöhemminkin hankkimat käsiaseet. Mikäli ao. henkilö aloittaa toisen lajin harrastamisen tai hankkii saman lajin eri aseluokkiin aseita, riittää todistus tai muu luotettava selvitys viiden vuoden välein. Poliisin tehtävä on profiloida hakijaa tarvittaessa.

Selkeä toimintamalli on seuraava, jossa ensimmäistä käsiasettaan hankkiva harrastaja ensiksi selvittää poliisilaitokselta, onko hänellä edellytyksiä saada hallussapitolupa jos suorittaa yhdistyksen antaman koulutuksen ja vasta sen jälkeen on yhdistyksen antaman kahden vuoden koulutuksen vuoro.

Lyhyt selostus prosessista:

Hakija ottaa yhteyttä yhdistykseen → yhdistys tekee koulutussuunnitelman → hakija menee poliisilaitokselle joko palikkatestiin tai hankkii lääkärin todistuksen terveydentilastaan ja saa poliisilaitoksen ennakkolausunnon esteettömyydestä mahdolliseksi hallussapitoluvan saajaksi → yhdistys antaa kahden vuoden koulutuksen → yhdistyksen hallitus antaa lausunnon poliisilaitokselle → poliisilaitos käynnistää normaalin lupaharkintaprosessin → hakija saa hallussapitoluvan (tai ei saa), poliisilaitos harkitsee asian sisäministeriön antamien yhtenäisten kriteerien mukaan.

ESITYS:

Sisäasiainministeriön tulee valmistella uudet yhtenäiset ohjeet poliisilaitoksille joissa määrätään poliisilaitoksien annettavaksi tarvittaessa hakijalle esteettömyystodistus ampuma-aselain 6§ 4-7 kohdassa tarkoitetuille aseilla tapahtuvaa ampumakoulutusta varten.

LOPPUYHTEENVETO:

Lain valmistelussa on nähtävästi lähtökohtana ollut tarve saada käsiaseet poistettua kokonaan pitkällä aikavälillä yhteiskunnasta muotoilemalla lainsäädäntö yhdistysten toimintaa vaikeuttavaksi ja samalla aiheuttaen yleisesti ammunnanharrastuksen hidas loppuminen vaikeuttamalla uusien jäsenien saamista yhdistysten jäseniksi.

Tämä aiheuttaa yhdistyksille taloudellisia vaikeuksia ja yhdistyksiä toimintojen alasajoa koska uusia maksajia ei yhdistyksen toiminnalle enää tulevaisuudessa ole. Myös ampumaratojen lakkauttaminen on yhdistyksillä todennäköistä kustannussäästöjen vuoksi. Ampumaratojen (turhista) lakkauttamisista voi tulla yhteiskunnalle suuria kustannuksia.

Ammuntaa harrastavien yhdistyksiä yhteiskunnallisena tehtävänä on kanavoida ammunta tapahtuvaksi turvallisesti ampumaradoilla, sen sijaan että sitä harjoitettaisiin epävirallisilla ampumaradoilla, soraomontuille jne. Joudutaanko tulevaisuudessa palaamaan tähän malliin ?

Lain valmistelun olisi pitänyt lähteä lähtökohdasta, ***jolla pystytään sulkemaan ammunnanharrastuksen ulkopuolelle henkilöt, joilla motiivina on ainoastaan aseiden omistaminen syystä tai toisesta*** mutta ei aseella tapahtuva ammunnanharjoittelu tai -kilpailu.

On todella outoa, etteivät poliisilaitokset pystyisi tai haluaisi profiloita hallussapitoluvan hakijoita, vaan se pyrittäisiin jättämään yhdistysten tehtäväksi, tai mahdollisesti yhdistyksiä sisälle kaavailtujen ampuma-ase-etsivien tehtäväksi ?

Lakiesityksessä on asetettu (yhdistysten sisälle) velvollisuus arvioida koulutettavat henkilöt, yhdistyksissä ei kuitenkaan ole valtuuksia eikä koulutusta henkilöiden psykologiseen profilointiin, joten velvollisuus on rajoitettava ainoastaan selkeästi toteamaan vain annettu koulutus;missä lajissa, henkilön suorittamat harjoittelukerrat ja kilpailukerrat, tai muu aktiivinen osallistuminen (toimihenkilönä toimiminen yhdistyksessä, kilpailujen järjestäminen yms.).

Urheiluammunta joka on harrastuksena yksi turvallisimpia mitä tulee loukkaantumisiin tai vakavampiin tapaturmiin, on yksi osa-alue yhteiskuntaa ja yksi sen harrastuksista. Varsinkin kaupunkitaajamien ulkopuolella on urheiluammunta yksi merkittävä osa miesten ja nykyisin myös yhä enemmän naisten ja perheiden yhteistä sosiaalista hyvinvointiverkostoa.

On myös nähtävä tosiasiana se että ampumatoimintaa ylläpitävien yhdistyksiä on myös tulevaisuudessa kannettava itse oma taloudellinen vastuunsa urheiluammunnan ylläpitämiseksi sekä sosiaalinen vastuunsa ammunnan turvallisuudesta, yhteiskunnalta tähän ei tule riittämään rahaa, päinvastoin kuin joissakin poliittisissa yhteyksissä on esitetty.

Esitämme Eduskunnan hallintovaliokunnalle että lakiesitys HE 106 / 2009 palautetaan uudelleen valmisteltavaksi koska se annetussa muodossa rikkoo Suomen perustuslakia ja yhdistyslakia. Lisäksi laki hyväksyttynä esitetyssä muodossa tulee aiheuttamaan urheiluammuntaa harrastaville yhdistyksille pitemmällä aikavälillä suuria toiminnallisia ja taloudellisia ongelmia.

Suomussalmella 15. päivänä maaliskuuta 2010

Suomussalmen Urheiluampujat ry

Matti Tapio
puheenjohtaja